آرمان ملی
armanmeli.ir
سال هشتم
شماره ۲۲۹۳
دوشنبه
۱۵ • ۱۰ • ۱۴۰۴
۱۵ رجب ۱۴۴۷ / ۰۵ ژانویه ۲۰۲۶

«آرمان ملی» مطالبات جامعه از حاکمیت را بررسی می‌کند

اصلاحات اقتصادی برای کارآمدی

اسحاق جهانگیری: نیازمند اتکا به مردم هستیم

آرمان ملی- حمید شجاعی: تعامل جامعه و حاکمیت رابطه‌ای دوسویه و متقابل است که هر طرف در این رابطه وظایفی بر عهده دارد و باید در قبال طرف مقابل عهده‌دار تعهدات و وظایف خود باشد. در همین راستا حاکمیت وظایفی در قبال جامعه و مردم دارد که هر چه این وظایف به نحو احسن انجام شود تبعا جامعه نیز با نگاه مثبت‌تری به عملکرد حاکمیت می‌نگرد و اعتماد جامعه بیش از پیش تقویت می‌گردد؛ اما هر اندازه این دست اقدامات با دقت کمتری انجام شود طبیعتا جامعه نیز نسبت به آن واکنش نشان می‌دهد و انجام درست وظایف را متذکر می‌شود. درست مانند شرایط حاضر جامعه که به جهت برخی اقدامات اشتباه که نه فقط به جهت عملکرد این دولت بلکه میراث عملکردی دولت‌های قبل بوده امروز شرایط سختی را برای جامعه رقم زده است. واقعیت امر بر آن است که مردم به لحاظ اقتصادی و معیشتی در مضیقه هستند و شرایط بغرنجی را می‌گذرانند. از همین رهگذر نیز دیگر گوشی برای شنیدن وعده‌هایی با قید «باید بشود» ندارند. مردم می‌خواهند اگر تصمیم یا اقدامی هست به صورت اجرایی و عملی انجام شود و تاثیرات آن در معیشت و سفره خود ببینند نه اینکه فلان مسئول پشت تریبون فقط وعده حل مشکلات را بدهد؛ اما در واقع هیچ اتفاقی نیفتد و گره‌ای از مشکلات مردم باز نشود. مساله این است که دیگر با موعظه نمی‌توان با مردم مواجه شد؛ بلکه باید به طور شفاف و محسوس اقدام و عمل پیشه کرد تا جامعه نیز ببیند و بفهمد که مجموعه حاکمیت و دولت قدمی در راستای حل مشکلات آنها برمی‌دارد. به همین روی باید به جای اقدامات مسکن‌وار و مقطعی، گامی بزرگ در جهت اصلاحات اقتصادی برداشت و کار را به صورت کلان و ریشه‌ای درست کرد. اگر این مهم رخ دهد بخش مهمی از مشکلات اقتصادی حل و فصل خواهد شد. گرچه نباید این مهم را از یاد برد که این اصلاحات مولفه‌هایی دارد که هر یک باید در جای خود احصاء شده و مدنظر قرار گیرد. مولفه‌های مهمی مثل اصلاح در سیاست خارجی که تاثیر مستقیمی روی اقتصاد کشور می‌گذارد و می‌تواند به عنوان عنصری مهم نقش‌آفرینی کند. البته ناگفته نماند که برخی گامی را فراتر گذاشتن و بهبود شرایط را تابع اصلاحات ساختاری می‌دانند که این مساله نیز در جای خود قابل تحلیل و بررسی است. آنچه امروز مدنظر است لزوم کارآمدی در جهت اصلاح و بهبود است. چیزی که جامعه انتظار آن را می‌کشد و به امید این تغییر پای صندوق رفته است. پس طبیعی است که خواهان تغییر وضع موجود و در جهت رسیدن به شرایط مطلوب باشند.

راهکار کاهش اعتراضات

نگاه‌های مختلف و متفاوتی به اعتراضات اخیر در جامعه وجود دارد و هر کسی از ظن خود به این مساله نگاه می‌کند. اما برداشت قاطبه افراد از اعتراضات و نارضایتی‌ها اقتصادی است. اما برای درک بهتر این مساله بهتر است که به اتفاقات مشابه در ادوار و مقاطع گذشته رجوع کنیم به عنوان مثال اعتراضات دیماه ۱۳۹۶ یا آبان ۹۸ بن‌مایه‌های اقتصادی داشت و اگر دولت وقت چاره‌اندیشی لازم را می‌نمود یا تصمیم‌های بعضا تنش‌زا و بحران آفرین اتخاذ نمی‌شد شاید آن اتفاقات که با ناآرامی‌هایی نیز همراه بود اتفاق نمی‌افتاد. امروز نیز اعتراضات جامعه سویه‌های اقتصادی و معیشتی دارد و اگر دولت و سایر دستگاه‌ها در جهت حل مشکلات اقتصادی جامعه تلاش کنند می‌توان به کاهش اعتراضات و ایجاد میزانی از رضایتمندی در جامعه امیدوار بود. چه اینکه سعید لیلاز اقتصاددان در همین خصوص معتقد است: «مردم الان بیش از آنکه سرنگونی‌خواه باشند، به شدت دنبال کارآمدی هستند، چون فشارهای فرهنگی و اجتماعی به مردم در یکی دو سال گذشته، تحت هر عنوان و با هر انگیزه‌ای، کاهش پیدا کرده است. من تصور می‌کنم از درون حکومت یک بناپارت بیرون می‌آید. رأس قدرت ممکن است خودش راضی باشد به ظهور بناپارت. بناپارتی که قرار است سیاست‌های کشور را اصلاح کند». حال اینکه شرایط اقتصادی کشور چگونه تغییر خواهد کرد یا سیاست‌ها به کدام سمت و سو خواهد رفت باید منتظر ماند و دید در آینده و حداقل حد فاصل امروز تا سال جدیدی چه اتفاقاتی رخ خواهد داد.

حق طبیعی شهروندان

معاون اول رئیس جمهور در دولت‌های یازدهم و دوازدهم با انتشار پیامی به اظهارات فریبکارانه رئیس جمهور جنگ‌طلب آمریکا درخصوص ناآرامی‌های ایران واکنش نشان داد و نوشت: عدالت‌خواست همیشگی انسان‌هاست و مردم ایران که در سال‌های اخیر با دشواری‌های معیشتی متعددی روبه‌رو بوده‌اند، بیش از هر زمان دیگری خواستار تحقق همه جانبه آن هستند. اسحاق جهانگیری گفت: حتی اگر وضعیت کنونی اقتصاد و تجربه نگران‌کننده جهش تورمی سال‌های اخیر هم نبود، عدالت‌جویی، نقد و اعتراض شهروندان و مطالبه‌گری از مسئولان، از حقوق طبیعی و اساسی مردم است که می‌تواند از مسیرهای مدنی و مسالمت‌آمیز پیگیری شود. وی با تبریک میلاد خجسته امام علی(ع)، الگوی عدالت به عموم مردم ایران، افزود: مردم درطرح و پیگیری مطالبات به‌حق خود نه به مداخله و حمایت خارجی نیاز دارند و نه سوءاستفاده جریان‌های متوهم و وابسته را برمی‌تابند. وضعیت دشوار ایران، در کنار برخی عوامل داخلی، سیاستی و مدیریتی، بیش از هر چیز محصول تحریم‌های ظالمانه و ایجاد شرایط جنگی اقتصادی و نظامی از سوی آمریکا و میدان‌داری منطقه‌ای رژیم صهیونیستی است. در چنین شرایطی، اظهارات رئیس جمهور آمریکا.که خود از بانیان اصلی فشار بر ملت ایران و تهدیدکننده استقلال و تمامیت ارضی کشور است. چیزی جز فریب و اهداف شوم سیاسی نیست. معاون اول رئیس دولت‌های یازدهم و دوازدهم تاکید کرد: ایران برای عبور از تنگناها و بحران‌ها بیش از هر زمان نیازمند اتکای حکومت به مردم و اعتماد مردم به حکومت است. آینده‌نگری، برنامه‌ریزی صحیح، مدیریت کارآمد و انجام اصلاحات به‌موقع در مسیر بهبود وضعیت معیشتی مردم، همراه با تغییر رویکردها و رویه‌های حکمرانی در جهت تقویت وحدت پایدار ملی و بازسازی تاب‌آوری و سرمایه اجتماعی، ضرورتی انکارناپذیر است. اسحاق جهانگیری خاطرنشان کرد: ایران متحد و یکپارچه، توان اصلاح درونی خود را دارد.

«آرمان ملی» مواجهه آمریکای ترامپ با کشورهای مستقل را بررسی می‌کند

تهدید؛ سراب مذاکره؛ حمله

آرمان ملی: تحولات ونزوئلا باردیگر چهره عریان یکجانبه‌گرایی ستیزه‌جویانه ایالات متحده را به نمایش گذاشت؛ رویکردی که در آن، تصمیمات راهبردی نه در چارچوب نهادهای بین‌المللی و حقوق حاکمیت ملت‌ها، بلکه بر پایه اراده فردی و منطق فشار حداکثری اتخاذ می‌شود. سیاستی که دولت دونالد ترامپ آن را به عنوان ابزار اصلی مدیریت بحران‌ها برگزید و با عبور از اصول حقوق بین‌الملل، مداخله در سرنوشت کشورها را به یک رویه عادی در سیاست خارجی واشنگتن تبدیل کرد. در همین راستا نیز پس از اعتراضات چند روزه اخیر مردم در ایران به شرایط اقتصادی رئیس جمهور آمریکا در تازه‌ترین مداخله آشکار خود در امور داخلی ایران در شبکه ثروت سوشیال نوشت: «اگر ایران به معترضان مسالمت‌جو شلیک کند و آنها را به طور خشونت‌آمیز بکشد، کاری که معمولا انجام می‌دهند، ایالات متحده به کمک‌شان خواهد آمد. ما کاملا آماده اقدام هستیم». اظهاراتی که با واکنش‌های تندی از سوی مقامات کشورمان مواجه شد. چنانکه علی لاریجانی دبیر شورای عالی امنیت ملی در ایکس نوشت: «ترامپ بداند دخالت آمریکا در این مساله داخلی برابر است با بهم ریختگی کل منطقه و هدم منافع آمریکا. مردم آمریکا بدانند ماجراجویی را ترامپ شروع کرد. مراقب سربازان خود باشند». سیدعباس عراقچی؛ وزیر امور خارجه نیز روز جمعه نوشت: «ملت بزرگ ایران مانند گذشته هرگونه دخالت در امور داخلی خود را قاطعانه رد خواهند کرد. به همین ترتیب، نیروهای مسلح قدرتمند ما در حالت آماده‌باش هستند و دقیقا می‌دانند در صورت نقض حاکمیت ایران، کجا را هدف قرار دهند». محمدباقر قالیباف رئیس مجلس نیز بیان کرد: «تمام مراکز و نیروهای آمریکایی در کل منطقه هدف مشروع ما در پاسخ به هر ماجراجویی احتمالی خواهد بود. بدانید که ایرانیان در برابر دشمن خارجی متحد و مصمم به اقدام هستند». برخی تلاش می‌کنند که حمله آمریکای ترامپ به ونزوئلا را به نحوی نشان‌دهنده نوعی خط و نشان برای سایر کشورها قلمداد کنند. گرچه طی ۲۴ ساعت گذشته و پس از نشست خبری ترامپ اظهاراتش درباره ایران با واکنش‌های متعددی روبه‌رو شد و بسیاری بر این نکته تاکید کردند که ایران ونزوئلا نیست و ترامپ با در نظرگرفتن قدرت ایران صرفا اظهاراتی نمایشی داشته و تهدید وی چندان تاثیری بر موضوع نخواهد داشت. عده‌ای نیز معتقدند که اکنون فرصت مغتنمی است که ارتباط مردم و حاکمیت نزدیک‌تر شود تا به دشمنان کشور تفهیم شود که ساختار سیاسی ایران با حمایت مردم شکل گرفته و قابل مقایسه با کشور دیگر نیست. اتحاد بین اجزای جامعه ایران اجازه تعدی و تجاوز را به دشمن نخواهد داد، چراکه غربی‌ها بیش از تجهیزات جنگی و نظامی به اغتشاشات و تفرقه میان مردم دل بسته‌اند.

تهدید نظم جهانی

تحولات اخیر ونزوئلا نشان می‌دهد که اقدامات دولت ترامپ دیگر محدود به یک سیاست موقتی نیست، بلکه به بخشی جدایی‌ناپذیر و ساختاری از رویکرد ایالات متحده در عرصه بین‌الملل تبدیل شده است. از ترور سردار قاسم سلیمانی در خاک عراق و حملات هوایی به تأسیسات هسته‌ای ایران تا ربایش رئیس جمهور قانونی ونزوئلا و بازخوانی دکترین مونروئه به عنوان «دکترین دون‌رو»، واشنگتن به صراحت به جامعه بین‌الملل نشان داده است که تصمیم‌گیری‌های کلان خود را نه بر اساس قوانین بین‌المللی یا احترام به حاکمیت کشورها، بلکه بر پایه اراده شخصی، نمایش قدرت و فشار حداکثری انجام می‌دهد. دونالد ترامپ که با شعار پایان جنگ‌ها کار خود را دور جدید ریاست جمهوری آغاز کرده بود، تاکنون علاوه بر جنگ‌افروزی و حمایت از علیه غزه، سوریه، لبنان و ایران و ونزوئلا، با مداخلات نظامی در کشورهایی همچون سومالی، نیجریه، یمن و عراق، حاکمیت و تمامیت سرزمینی این کشورها را به بهانه‌های مختلف نقض کرده است. این شیوه عمل، فراتر از اهداف کوتاه‌مدت سیاسی، ساختارهای حقوقی و امنیتی تثبیت شده پس از جنگ جهانی دوم را دچار بحران کرده و توازن قدرت را در خاورمیانه و آمریکای لاتین برهم زده است. آثار این رویکرد تنها محدود به مناطق هدف نیست، بلکه پیامی روشن برای جهان دارد؛ اینکه حتی قوانین بین‌الملل و اصول چندجانبه‌گرایی در برابر اراده یک رئیس جمهور خودسر، آسیب‌پذیر هستند. در همین چارچوب، تهران اکنون با موجودیتی قدرتمند با رویکردی یکجانبه‌گرایانه مواجه است؛ دولتی که تصمیم می‌گیرد روندهای دیپلماتیک و مذاکره را نادیده گرفته و حتی پیش از برگزاری دور پنجم مذاکرات ایران و آمریکا، به اسرائیل چراغ سبز برای تجاوز نظامی به ایران بدهد و سپس خود نیز مستقیما در این تجاوز مشارکت کند. چنین فضایی نشان می‌دهد که ابزارهای دیپلماسی سنتی و قدرت نرم جای خود را به فشار مستقیم، تهدید و مداخله نظامی داده‌اند و هرگونه محاسبات عقلانی با ریسک بالای خطای محاسباتی همراه است. در شرایط فعلی به نظر می‌رسد که تهران برای مقابله با یکجانبه‌گرایی ستیزه‌جویانه دولت ایالات متحده باید همزمان گام‌هایی را بردارد که نه به تقابل مستقیم منتهی شود و نه به انفعال مطلق تعبیر شود چراکه هر دو این رویکردها پرهزینه خواهند بود. راهبرد تامین‌کننده منافع ایران در شرایط فعلی می‌تواند ترکیبی از بازدارندگی، تنوع‌بخشی و البته هوشمندی دیپلماتیک باشد. در حوزه بازدارندگی، حفظ توان دفاعی قابل اتکا، پرهیز از اقدامات نمایشی پرهزینه و انتقال این پیام روشن که سیاست فشار حداکثری برای عاملان آن بی‌هزینه نخواهد بود، مهم‌ترین گام‌هایی است که تهران باید بردارد. همزمان در حوزه سیاسی نیز خنثی‌سازی یک جانبه‌گرایی از طریق چندجانبه‌گرایی فعال ممکن خواهد بود. ناگفته مشخص است که یک جانبه‌گرایی زمانی به ابزاری موثر تبدیل خواهد شد که طرف مقابل منزوی باشد. در چنین شرایطی تهران باید فعال‌سازی واقعی دیپلماسی با اروپا و قدرت‌های میانی را در پیش بگیرد. همزمان هرچند که اقدام‌های ایالات متحده و رژیم اسرائیل حداقل در دو سال گذشته از آغاز جنگ غزه نشان داده که سخن گفتن از حقوق و نهادهای بین‌المللی تاثیر چندانی بر روی تحولات میدانی ندارند اما استفاده مستمر از نهادهای حقوقی بین‌المللی می‌تواند هزینه حقوقی، بین‌المللی و مشروعیتی اقدام‌های یکجانبه آمریکا را بالا ببرد.

واکنش یک جمهوریخواه

یک نماینده جمهوری‌خواه از پیام مداخله‌جویانه رئیس جمهور آمریکا در ارتباط با اعتراضات ایران انتقاد کرد. دونالد ترامپ رئیس جمهور آمریکا روز جمعه و در اقدامی مداخله‌جویانه مدعی شده بود که ایالات متحده در صورتی‌که دولت ایران علیه معترضان داخلی دست به خشونت بزند، «در حالت آماده‌باش کامل و آماده اقدام» است. این موضع‌گیری با واکنش تند یک قانون‌گذار جمهوری‌خواه آمریکایی مواجه شده است. «توماس مسی»، نماینده جمهوری‌خواه از ایالت کنتاکی که یکی از برجسته‌ترین منتقدان درون حزبی جمهوری‌خواهان در مجلس نمایندگان است در واکنش به این اظهارات، در پیامی در شبکه اجتماعی ایکس نوشت: «ما در داخل کشور خودمان مشکل داریم و نباید منابع نظامی را صرف امور داخلی کشور دیگری کنیم». وی همچنین تاکید کرد که ترامپ برای آغاز هرگونه حمله علیه ایران به مجوز کنگره نیاز دارد و اظهار داشت که تهدید ترامپ بیش از آنکه به مسائل حقوق بشری مربوط باشد، به ملاحظات ژئوپلیتیکی و اهرم‌های فشار اقتصادی مرتبط است. «مسی» نوشت: «این تهدید ربطی به آزادی بیان در ایران ندارد؛ موضوع بر سر دلار، نفت و اسرائیل است».

ذره بین

علاءالدین بروجردی:

ایران کشوری نیست که ترامپ بتواند آن را تهدید کند

مهم‌ترین اولویت کنونی کشور تقویت جبهه اقتصادی است

طی روزهای گذشته برخی شهرهای ایران به‌دلیل مشکلات اقتصادی و افزایش قیمت‌ها صحنه اعتراضات بحق مردم و کسبه بوده است، اعتراضاتی که از همان روز اول از سوی دولت و شخص رئیس جمهور شنیده شده و دستورات و اقدامات فوری برای حل مشکلات و رفع دغدغه‌های مردم نیز در دستور کار قرار گرفت، اعتراضاتی که طبق بیانات روز شنبه ۱۳ دی ماه رهبر معظم انقلاب، بجاست اما اعتراض غیر از اغتشاش است. حضرت آیت‌ا... خامنه‌ای با تأکید بر اینکه اعتراض بازاری‌ها به این مشکل، مطلب درستی است، گفتند: «اما آنچه غیرقابل قبول است ایستادن عده‌ای تحریک‌شده یا مزدور دشمن پشت بازاری‌ها و طرح شعارهای ضداسلام و ضدایران و جمهوری اسلامی است. ایشان تاکید کردند که مسئولان باید با معترض حرف بزنند اما حرف زدن با اغتشاشگر فایده‌ای ندارد بلکه باید او را سر جای خود نشاند، اینکه عده‌ای تحت عناوین و نام‌های گوناگون به قصد تخریب و ناامنی کشور پشت سر بازاری‌های مؤمن و سالم و انقلابی قرار بگیرند و با سوءاستفاده از اعتراض آنها، اغتشاش کنند، مطلقا قابل قبول نیست». اعتراضات مردم درحالی صورت گرفته که دونالد ترامپ رئیس جمهور آمریکا و مدعی پایان دادن به ۸ جنگ و متقاضی دریافت جایزه صلح نوبل، باردیگر به مساله ایران ورود کرد و جمعه گذشته در شبکه اجتماعی «تروث سوشال» در اقدامی مداخله‌جویانه و جنگ‌طلبانه، مدعی شد: «اگر ایران به معترضان مسالمت‌جو شلیک کند و آنها را به طور خشونت‌آمیز بکشد، کاری که معمولا انجام می‌دهند، ایالات متحده به کمک‌شان خواهد آمد. ما آماده‌ایم». ورود آمریکا به این موضوع با محکومیت از سوی بسیاری از مقامات عالی رتبه کشور و حتی خارج از ایران مواجه شده است، بسیاری از مقامات عالی رتبه کشور و شخصیت‌های سیاسی و اجتماعی و حتی بسیاری از مردم در شبکه‌های اجتماعی به این اقدام رئیس جمهور آمریکا واکنش نشان داده و آن را دخالت در امور کشور دیگری دانستند.

بی‌خردی ترامپ

یک عضو کمیسیون امنیت ملی مجلس با بیان اینکه کشور و مردم در شرایط ویژه‌ی اقتصادی قرار دارد و اعتراضات مردم قابل توجه بوده و باید شنیده شود، اظهار داشت: دولت باید عنایت بیشتری به مردم داشته باشد که با تغییر رئیس بانک مرکزی، امیدواریم افزایش افسارگسیخته قیمت دلار مهار شود. البته همه می‌دانند که ما در یک جنگ بی‌رحمانه اقتصادی قرار داریم و آمریکایی‌ها از تمام توان خود برای اعمال فشار اقتصادی و ضربه بر کشور ما استفاده می‌کنند. علاءالدین بروجردی گفت: این یک اشتباه محاسباتی از سوی ترامپ است؛ با این تصور که همان برخوردی که با برخی کشورهای دیگر دنیا داشته، می‌تواند با ایران اسلامی نیز انجام دهد. این نشان‌دهنده بی‌خردی اوست، چراکه آزموده را آزمودن خطاست و هنوز ایران و ایرانی را نشناخته است. وی افزود: آنها وارد حریم هوایی ما شدند و ما پهپاد آنها را سالم نشاندیم و نمونه ایرانی آن را ساختیم. هم پهپاد گلوبال هاوک، که ابرپهپاد آمریکا بود، ساقط شد و هم در مقطعی سربازان آنها که وارد آب‌های ما شده بودند، به اسارت درآمدند، همچنین پایگاه‌های نظامی آمریکا با ده‌ها موشک مورد حمله قرار گرفت. باید متوجه شده باشند که پاسخ ایران به غلط‌های آمریکا قاطع و محکم خواهد بود. بروجردی افزود: بنابراین ایران کشوری نیست که ترامپ بتواند آن را تهدید کند و این موضوع باردیگر بی‌خردی آمریکا را نشان می‌دهد. ترامپ باید بداند اگر بخواهد اشتباهات و غلط گذشته خود را تکرار کند، قطعا ضربات ماسنگین‌تر و سخت‌تر خواهد بود و همه منافع آمریکا در منطقه را هدف قرار خواهیم داد. وی تصریح کرد: این حق مسلم ماست و ترامپ باید بداند با چه کشوری مواجه است و از به‌کاربردن ادبیاتی که متناسب با شأن و جایگاه جمهوری اسلامی ایران نیست، پرهیز کند. بروجردی یادآور شد: موضع‌گیری‌هایی که مسئولان ارشد نظام طی دور روز گذشته اتخاذ کرده‌اند، نشان‌دهنده اوج اقتدار و عزم قاطع و محکم نظام برای برخورد ما با آمریکاست. در عین حال، باید آنچه من از آن به‌عنوان «تحریم‌های داخلی» یاد می‌کنم، برطرف شود. این نماینده مجلس گفت: جمهوری اسلامی ایران در این سال‌ها ثابت کرده به عنوان کشوری که دارای قدرت نظامی است، در برابر این زیادی خواهی‌ها می‌ایستد و از منافع و امنیت خود دفاع می‌کند.

نشان اقتدار

این عضو کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس تاکید کرد: باید با وحدت و انسجام و پرهیز از تفرقه و اختلاف، شرایط را برای فعالیت اقتصادی، ورود بخش خصوصی و حضور بیشتر مردم در عرصه اقتصاد فراهم کنیم و فضا را برای فعالان اقتصادی و تلاش برای توسعه و پیشرفت کشور با استفاده از توانمندی و ظرفیت نخبگان و متخصصان و منابع سرشار کشور آسان‌تر سازیم. وی ادامه داد: فعالان اقتصادی، نخبگان و متخصصان و تولیدکنندگان در واقع سربازان خط مقدم جبهه مبارزه با آمریکا در جنگ اقتصادی هستند و باید تقویت شوند. لازم است شرایط بهتری برای آنها ایجاد شود تا بتوانند با توان بیشتری به فعالیت خود ادامه دهند و در خدمت به ملت نقش مؤثرتری ایفا کنند. بروجردی با تاکید بر این که مهمترین اولویت کنونی کشور تقویت جبهه اقتصادی است، عنوان کرد: برای دستیابی به توفیقات بزرگ‌تر، مراحل سخت اقتصادی را حتما سپری خواهیم کرد و با نقش بر آب کردن توطئه‌های دشمنان، ان‌شاءا... دوران شکوفایی را به فضل الهی خواهیم دید.

گزارش

سرزمین عجایب دولت سیزدهم

از عزل پنهان تا بدرقه تا زندان!

«انتصاب‌های فامیلی، گروهی و جناحی بدون درنظرگرفتن تخصص و تجربه لازم» شاید کوتاه‌ترین توصیفی باشد که می‌توان در مورد آناتومی بدنه دولت سیزدهم بیان کرد. خبرآنلاین نوشت؛ دولت سیزدهم در عمل زمین بازی نیروهای دانشگاه امام صادق(ع)، جبهه پایداری و نیروهای طیف سعید جلیلی بود. همین ترکیب نشان می‌دهد که در طول دوره ۲ ساله دولت مسیر حرکت به چه شکل بود و وزرا و مدیران چه کارنامه‌ای از خود باقی گذاشتند. حالا این سرزمین عجیب‌تر شده است، به خصوص با استعفای رئیس کل بانک مرکزی -- بخوانید عزل پنهان- که میراث همین سرزمین برای دولت پزشکیان بود. بدرقه فرزین از پاستور همزمان شد با نهایی شدن قرار زندان دو وزیر دیگر از دولت سیزدهم؛ فاطمی امین، وزیر صمت و ساداتی‌نژاد وزیر جهادکشاورزی. به جز این ۳ نام، عملکرد و اظهارات وزرای دولت سیزدهم داستان‌های زیادی می‌ساخت؛ داستان‌هایی که از دولت سیزدهم سرزمین عجایب ساخت.

رئیس در سایه

درباره نقش و اثرگذاری جمیله علم‌الهدی در دولت سیزدهم اخبار و شایعات متعددی وجود داشت. فارغ از صحت این مطالب و اینکه به واقع دختر امام جمعه مشهد و همسر رئیس دولت سابق تا چه اندازه در تصمیم‌گیری دولت ذی‌نفوذ بود، خود او نیز اظهارات و اقداماتی خبرساز داشت. او برخلاف همسران سه رئیس دولت قبلی - حسن روحانی، محمود احمدی‌نژاد و سیدمحمد خاتمی- به‌صورت فعال در دولت حاضر بود. جمیله علم‌الهدی هنوز خبرساز است؛ از تاسیس بنیاد شهید رئیسی و برکناری از ستاد تعلیم و تربیت تا سفر به عراق که البته سوالات زیادی را در پی داشت.

معاون متصل با فیلترشکن

انسیه خزعلی به خودی خود نام قابل‌توجهی در دولت سیزدهم بود. نام خانوادگی او به علت برادرش مهدی خزعلی و خواهر دیگر کبری خزعلی که از اعضا شورای عالی انقلاب فرهنگی است و نقش مهمی در پیشبرد حذف غربالگری اجباری در قانون جدید جمعیت داشت، به خودی خود انسیه را در مرکز توجه قرار می‌داد اگرچه اظهارات او در سال‌های مختلف به‌خصوص برهه حساس رخدادهای پاییز ۱۴۰۱ و موضوعات مرتبط با حجاب این جایگاه و وضعیت را تشدید می‌کرد. او که به‌عنوان معاون امور زنان و خانواده در دولت فعالیت می‌کرد به خاطر پرونده و اخبار مرتبط با ادعای اینکه پسرش در کانادا فیلترشکن می‌فروشد به‌شدت در مرکز توجه قرار گرفت. انسیه خزعلی در حال حاضر عضو هیات علمی دانشگاه الزهرا(س) است و هنوز در صفحه رسمی‌اش در اینستاگرام عنوان خود را معاون امور زنان و خانواده دوره سیزدهم ثبت کرده و در این روزها مشغول ارائه گزارش مردمی از فعالیت‌های معاونت امور زنان در دولت قبل است.

نقش اول سناریو

حجت عبدالملکی روزی که در برنامه «عصرجدید» داور شد تصمیم داشت یک مدیر دولتی باشد. از رفتار و اظهاراتش روشن بود که الگوی احمدی‌نژاد را در پیش گرفته و سعی دارد تا با شاذگویی و ادعاهای محیرالعقول طی طریق کند و به سمتی برسد اما شاید خودش هم تصور نمی‌کرد چرخ روزگاری و زیرسایه صادق محصولی بودن او را به وزارت کار بفرستد. از نخستین ساعات بعد از کسب رای اعتماد از مجلس هم رفتارهای احمدی‌نژادگونه‌اش شروع شد و همانطور که پیش‌بینی می‌شد اخباری مبنی بر ارسال اتوبوسی نیروهای جبهه پایداری به این نهاد منتشر شد. او از نخستین وزرایی بود که در توافق بین مجلس یازدهم و دولت سیزدهم برکناری استعفاگونه داشت. او این روزها سمت دولتی ندارد و دانشگاه تدریس می‌کند.

اخراج و بازنشستگی اجباری

محمدعلی زلفی‌گل اگرچه همچون بسیاری از دیگر چهره‌های دولت سیزدهم ادبیات عجیب و اظهارات حاشیه‌ساز نداشت اما مدیریتش در این وزارتخانه صدای حلقه سخت نظام را هم درآورده بود. در اوج دورانی که دانشگاه‌ها با سونامی اخراج و بازنشستگی اجباری و تهدید اساتید دانشگاه درگیر بودند، انتشار تصویری از زلفی‌گل در حال بازی فوتبال نشان داد که او تا چه اندازه تدارکاتچی در این وزارتخانه است.

شاسی‌گیت و چای دبش

نام سیدرضا فاطمی امین، وزیر صنعت و معدن و تجارت دولت سیزدهم حالا در یکی از عجیب‌ترین پرونده‌های مفاسد اقتصادی ثبت شده است؛ پرونده چای دبش. اما این تنها عنوان هشتگی نیست که برای فاطمی امین ثبت شد. او عنوان مهم شاسی‌گیت را نیز در پرونده خود دارد. در ۱۰ اردیبهشت ۱۴۰۲ جلسه استیضاح فاطمی امین برگزار شد و نمایندگان مجلس شورای اسلامی پس از بررسی‌ها و استماع نظرات موافق و مخالف او، با ۱۰۲ رای مخالف و ۱۶۲ رای موافق، فاطمی امین را از وزارت صمت عزل کردند.

دو سال؛ ۲ پرونده فساد!

جواد ساداتی‌نژاد، رئیس کمیسیون کشاورزی مجلس یازدهم بود که دولت سیزدهم هسته اولیه تشکیل آن شکل گرفت. در ۲۰ مردادماه سال ۱۴۰۰ توسط ابراهیم رئیسی به‌عنوان وزیر جهاد کشاورزی به مجلس معرفی شد و در شهریورماه پس از بررسی توانست اعتماد نمایندگان را برای تصدی این سمت جلب کند. اما عمر حضور او در این سمت چندان طولانی نبود و در ۲۲ فروردین سال ۱۴۰۲ از سمت وزیر جهاد کشاورزی استعفا داد. استعفایی که گرچه ابتدا مسکوت ماند، اما خیلی زود ماجرای یک پرونده فساد در سایه استعفای وی پررنگ شد. افشای فساد چای دبش و مطرح شدن سوءمدیریت ساداتی‌نژاد در دوران وزارت جهاد کشاورزی هم حالا او را به یکی از عجیب‌ترین وزرای تاریخ جمهوری اسلامی و البته یکی از عجایب دولت سیزدهم تبدیل کرده است؛ وزیری با دو سال وزارت، دو پرونده فساد که فعلا قرار است به زندان برود!